

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónapra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMONIS TVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónapra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Az esküdtszéki intézmény.

(—ély.) Megint a néppárt. Soha, egyetlen egy alkalmat sem mulaszt el, hogy retrográd törekvéseit érvényesíteni meg ne kísérelje. Tegnap a képviselőház ülésén az esküdtszéki intézmény eltörlése iránt szállt sikra a maroknyi fekete csapat. Sehogysem izlik nekik, hogy független és szabadon gondolkodni tudó polgárok ítélkezessenek főbenjáró bűnesetekben és fontosabb sajtóperekben és abszolúte nincs inyükre az az eredmény, amely az esküdtszéki intézmény nyomán feltétlenül előáll: a polgári önérték nevékedése és az öntudat fokozódása.

A néppárt és a vele hasonló érzelműek ezen gondolkodása könnyen érthető. Az ő céljai megvalósításához és a mai türehtelen politikai és társadalmi állapot fenntartásához szükséges volna, hogy a kultúra, felvilágosodottság és az ezekkel karöltve járó öntudatos tevékenység minél inkább háttérbe szorítjon és hogy a nemzet összes osztályait, rétegeit a feudális és klerikális kasztoknak azon elemei irányítsák és vezessék ma és mindörökké, amelyek a saját önös érdekeiken és uralmuk fenntartásán, con-

zerválásán kívül egyébire nem gondolnak. — Ezt az általános elvet kívánják szolgálni és érvényesíteni a konzervatívizmus leple alatt tulajdonképpen retrográd irányzatot követő politikusok az egész vonalon. Nemcsak társadalmi és politikai, hanem igazságügyi kérdésekben is. Bizonyára az volna a kellemes számukra, ha a mindenható Vatikán által megbízhatónak jelzett bírák ítélkezhetnének csak élők és holtak felett.

És itt sajnosan kell hangsúlyoznunk, hogy Székely Ferencz igazságügy-miniszter tulságosan engedékenynek mutatkozott tegnapi válaszában. Általában véve igazságügyi politikája, amelyre pedig éppenséggel nem volna szabad hatással lenni az országos politikai kérdéseknek, semmi frisseséget nem mutat. Ujtásokról, üdvös reformokról, a tepsedt és lomha igazságszolgáltatás bajainak orvoslásáról szó sincs törekvéseiben. Jól kitaposott utakon halad félve minden gyökeres reformtól az az ember, aki pedig mint koronaügyész ugyancsak kiválóan bizonyult és hivatott az önállóságnak és szabadon gondolkodásnak. Ugy látszik azonban, hogy a háta mögött ülő, tulajdonrészt vonat-visszaparancsoló Tisza Pista gróf hiveiből, tehát a néppárttal körülbelül egy huron pendülő többség lekötötte az ő kezét is.

Pedig ha volna benne bátorság és erő, akkor nyíltan ki kellene mondania, hogy az esküdtszéki intézményt a hatalmas Anglia és a szabadságáról híres Egyesült-Államok mintájára fejleszteni kell és hatáskörét még igen sok más olyan ügyre is ki kell terjeszteni, amelyekben ezidőszerint nem ítélkezhetik. Így különösen sajtóperekben általában, mert az kész kómikum, hogy a törvény előtti jogegyenlőség jelszavának hirdetése mellett e tekintetben különbség legyen polgár és polgár közt, mondjuk csak azért, mert az egyik véletlenül bankdirektor, a másik meg nem az. A törvényhozás előtt egyforma becsesnek kellene lenni minden ember becsületi védelmének. Aztán ugyancsak főképp becsületügyi kérdésekben békebírókat kellene felállítani ugyancsak az esküdtszék mintájára, persze jóval kevesebb tagból, egyben ezzel párhuzamosan közönséges büntényneq minősítve, a legszigorubb elbírálás tárgyává tenni a párbaj nagyon haszontalan intézményét.

Mindazonáltal egy percig sem álltassuk magunkat azzal, hogy ezidőszerint az esküdtszék és az ezzel rokon intézmény makulátlan és hibá nélkül való. Dehogy is! Hiszen embeii intézmény az is, így tehát kell, hogy gyarló legyen. Azonban úgy törvényke-

Ferenc.

Ugy él emlékezetemben ma is, mintha magam előtt látnám.

Szörnyű komikus fej, kicsi, egész kicsike gyermektesten, ez volt ő. Arcvonásai? Mondom, egyszerűen neveltséges volt. Kivörösödött, fenyés orra hegyes volt. és vékony, mint a kigyó nyelve. Széles szája lustán, fáradtan terpeszkedett szegletes álla fölött. Fakó szemében pedig alázatos könyörgés volt, szintelen, unalmas tekintet, mely megdöbbenetette az embert, de könyörületre nem indította. Szegletes szürke koponyáján csöppnyi sapkát viselt, amilyent ma ma, apró falucskákban egész kicsiny gyermekek fején látni csak.

Ruházata bő volt, kopott, ódivatu és minden nyomorúságának ráadásul Ferenc, a hegedűs, pupos volt.

De bármily különös, sőt csodálatosnak látszott külseje, mi gyermekek mégsem mertük soha gúnyolni, inkább bizonyos félelemmel néztünk rá. Mikor hazajött s a meredek lépcsőkön, fel, kicsi szobájába igyekezett, minden tizedik lépésnél meg kellett állnia, mert erősen köhögött s lélegzete rövid, szaggatott színtehörgésszerű volt. Ha ilyenkor anyám pénzt küldött velem neki, szivdobogva nyújtottam át, mert rémséges volt látni a kis szörnyet, amint pupját a falnak támasztja, fáradtan lihegve áll a lépcsőkön, szörös nagy kezét térdén kulcsolva össze.

A felnőttek ellenben gyakran tréfálkoztak vele.

— Ide nézzetek! Mi a munkából verejtékesen vánszorgunk hazafelé, míg Ferenc a korcsmát járja. Neki van a legjobb dolga a világon.

Ez időtáiban atyám elvitt néha magával a »Glaubitz«-féle nagy vendégfogadóba, ahol barátaival szokott összejárni. Egy sósikflivel kezében, csendesen húzódtam meg közöttük, hallgatva meséiket, melyek mindig a réiek voltak.

Egy nap ott találtuk a kis pupost, Ferencet. Egy lármás, ujjongó garázdta társaságnak játszott szomorú és vidám dalokat, ahogy parancsolták. Én nem tudom, hogy történhetett, de mikor Ferenc az ő bánatos arcát hegedűjéhez hajtotta s vidám dalokat játszott, nekem sírni kellett és nem tudtam miért.

A söntés tele volt dohányfüstfelhőkkel, zajjal, ujjongással. Egyszer csak iszonyu kiabálás hallatszik, durva röhögés és Ferenc fönn himbálódzik a levegőben, a székkel együtt, melyen ült s a legények legpajkosabbjai vállukra emelték. SFerenc a helyzet magaslatára emelkedve — tust húzott s diadalordításban tört ki.

De én úgy hallottam, hogy az az »includhui«, melyajkát elhagyta, nagyon fájdalmas felkiáltás volt. Az emberek szerencséje, hogy ritkán veszik észre a nűanszokat s gondolkodás nélkül adják át magukat az élvezetnek.

— Mokány legény vagy, gyerek! — szolt nagy derűtség között Struad, a favágó. — Csak nézzetek oda, milyen jól veszi ki magát Ferenc a szék tetején! Akár csak egy krajcáros zsemlye a pék kirakatában.

Hangos kacagás követte e szavakat. Hangos, vidám, ordító kacaj és egy borzalmas köhögés, mely Ferenc melléből tört elő.

— Rajta csak, rajta! Egy özvegygel több lesz úgy nemsokára! És aztán, mond csak, tu-

lajdonképpen, hogy jutott eszedbe olyan óriás nőt feleségül venni? Olyan, mint egy porosz gránátos.

— Nono, — felelt rá a kis pupos, köhögéstől megszakítva — úgy véltem... azt hittem... ha ő hozzám jön... kiegészíti, ami nálam hiányzik és két egész ember leszünk mégis.

— Aztán hányszor ver meg? Megmernéd mondani? A köhögés gyöttri, nem hallja a kérdést. Mikor kissé lecsillapodott, újra vallatják.

— O hpersze, különösen csütörtökön és pénteken jár ez ki, mikor töletek gazemberek egy krajcárt sem lehet kivásalni. Huszonöt garason alul nem szabadna hazamennem. Ilyenkor félve kopogtatom a szobaajtót. Az asszony meg érzi ezt és egy óráig hagy kinn állni. Másnap csak egy darab száraz kenyeret kapok. Hogy ne legyen olyan száraz, néhány ütletet hozzá. Ez már így van. De ha rendben a kívánt összeg, cipőm sarkával rugdosom az ajtót. Akkor én vagyok az ur! Káromkodom kedvemre és disznópecsenyét rendelek, meg káposztát gomibóccal. Ichu...

Játszani kezdett, de egy erős, fájdalmas köhögés megállásra kényszerítette. Kezéből kiesett a hegedű s ha Struad a favágó nem ugrims segítségére, ő maga is utána bukott volna.

— Rosszul lett a kujon... Hej, vendéglős, egy pohárka boroviczkát neki! S adjatok össze huszonöt garast, hadd rugdalózzék cipője sarkával. Menj Ferenc, menj haza és aludd ki magad!

Támolyogva indul kifelé.

...Az eszem szüntelen otthon járt, mintha valaki hívott volna... Olyan nagyon hívott...

zési, (nagyobb alaposság), mint általános emberi szempontokból sokkal előnyösebb a szakbirósági szervezetnél, az igazság megközelítésére elfogulatlansága miatt jobban képes és mindenekelőtt folytonosan fejlődni és javulni fog a műveltség terjedésével, a társadalmi és politikai állapotok előbbrejutásával.

Ezt azonban a mostani aera, a jelenlegi kormány uralma mellett ugyan nem lehet remélni sem.

A harmadik indemnitás. A Ház ülésének elején Hegedüs Lóránt a pénzügyi bizottság jelenését nyújtotta be az indemnitás meghosszabbításáról és kérte, hogy a Ház sürgősen vegye tárgyalás alá. A Ház a sürgőséget kimondta és mint értesülünk, a szombati ülésen már tárgyalás alá veszi. A holnapi ülésre azért nem tűzi ki, mert legelőbb az igazságügyi tárcát be akarnák fejezni. A kormány ugyanis ebben bizakodik, hogy ma és holnap a tárca költségvetést befejezheti.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Berzeviczy Albert egy negyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést.

Napirend előtt:

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja az aradi április hó 30-ki népgyűlés feliratát az általános választójog érdekében.

Hegedüs Lóránt a pénzügyi bizottság előadója betérjeszi az indemnitás meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatból a bizottság jelentését s kéri, hogy azt sürgősen az osztályok mellőzéseivel tűzzék napirendre.

Elnök a következő ülés napirendjének megállapításakor, az ülés végén fog javaslatot tenni a napirendre tűzés tárgyában.

Következik

az igazságügyi tárca

költségvetésének folytatólagos tárgyalása.

Simonyi-Semadám Sándor: Pártja nevében kijelenti, hogy nem fogadja el a javaslatot. Főlöszleges indokolta, hogy miért, mert ezt már előtte többen kifejtették.

Ennek a javaslatnak a legkényelmesebb helyzete van parlamenti szempontból, mert ez a javaslat az, ahol a pártkeretek választófalai bomlanak meg, közjogi kérdések vetődnek a vitába.

Ennélfogva a miniszter ur helyzete is a legkellemesebb.

Dicséri a minisztert, hogy sikerült neki a polgári perrendtartás reformját megalkotni, amelyet eddig három elődjének nem sikerült tető alá juttatni. Az ő pártjának álláspontja ugyan más, mint a miniszter uré, de ő és pártja mindig honorálni tudja majd azokat a javaslatokat, melyeket a köz érdekében abszolút jóknak fognak mutatkozni.

Az előtte szóló képviselőtársaság végigtalálzott a költségvetés részletein, de ő ezt nem teszi, mert belátja, hogy egy oly tárca keretein belül, ahol 20 évi pangás van, bizony sok javítani való hiány van.

Van azonban olyan tétel, amire ő neki is ki kell térnie. Elsősorban ez a választások feletti bíráskodás, melyről Lengyel Zoltán azt mondta, hogy vegyük ki a Curitól és adjuk vissza a Háznak. Hát ez tekintve a különféle politikai álláspontot, az itélkezés legelemibb fogalmával áll ellentétben.

Almássy László az igazságszolgáltatásról azt mondta, hogy annak három principuma van, hogy legyen az jó, gyors és olcsó. Az olcsóság véleménye szerint Magyarországon az a hátránya van, hogy mindenféle kétes perrel próbálkoznak az emberek.

A bíróságnál úgy nevezett kiszálló bírósági intézményt ajánl a régi bírói székek mintájára. Ismerteti ezen bírói székek cél-szerűségét és kéri a minisztert, hogy foglalkozzék ezen nem is új ideával.

Az esküdtzéki intézményről szólván, kijelenti, hogy nem proponálja annak eltörlését, bár a mi esküdtzéki praxisunk megérdemelné azt. Több példát hoz fel ennek dokumentálására.

Becsületsértési ügyekben sem a bíróságot, sem a párbajt nem tartja megfelelő orvosságnak. A párbaj jogosultságát sok esetben helyesli, de ilyen helyesíthető eset csak átlag minden 10 évben fordulnak elő. Ismerteti a becsületsértési ügyekben a bírósági eljárást, amely sok esetben nem éri el azt a célt, melyet elérni akar. A büntető törvény reformját sürgeti, különösen az anyagi javak elleni bűnök kérdésében.

Hosszasan foglalkozik a jogászság kérdésével és a jogi oktatás reformjának szükségességével.

Székelly Ferenc igazságügyi miniszter

reflektál az eddig elhangzott felszólalásokra. Megígéri, hogy a perrendtartásra vonatkozó életbeléptetési javaslatot a napokban fogja előterjeszteni. Kijelenti, hogy a központi járásbíróóság részére már van telek s az épület felállítására ezzel biztosítva van. Szaporítani fogja a bírák és jegyzők számát. A táblák 14 százalékos munkaerő segítséget kaptak s mégis jelentékeny a táblákon az elintézetlen ügyek száma. A Kuria munkacerejét a petíciós ügyek nagyon megterhelik. A Kuria ressanciói a választási bíráskodás nagy anyagának tudhatók be, mert ezek a bírák nagy részét igénybe veszik. A múlt évben 56 mandátumot támadtak meg, ezekből 14 mandátum tárgyalása még mindig folyamatban van.

Szól az előléptetési viszonyokról. E tekintetben határozottan ellenzi az automatikus előléptetést. Lehetetlen, hogy a vizsgázó bizottság mondja ki, hogy egyik vagy más vizsgázó fiatal ember csak az alsóbb bírósági teendők elvégzésére alkalmas, a másik pedig magasabb fokú bíró is lehet. Ez olyan hatalom lenne a vizsgázó bizottság kezében, melyet emberekre alig lehet bízni. Tervebe vette a bíróképzés reformját is és most folynak a tanácskozások arról, hogy ezek a reformok milyen arányuk legyenek. Az orvosi továbbképzők mintájára bírói továbbképző tanfolyamokat akar létesíteni, hogy így alkalmas adjon a bíráknak a helyes irányu és egyöntetű továbbképzésre. Igéri, hogy a bírákat kellő könyvekkel fogja ellátni és gondoskodik egy bírói könyvtár létesítéséről. (Helyeslés.)

A továbbképzést helyszíni megtekintésekkel kapcsolja össze, mert egy bíró a bányágyekben csak úgy itélkezhetik, ha ismeri a bányát. (Helyeslés.) Örömmel jelenti, hogy a fegyházak egyre jobban ürülnek, mert már 1700 üres hely van. (Derűltség.) Ezért elhatározta, hogy s szamosújvári fegyházat javítóintézeté alakítja át. (Helyeslés.)

A polgári törvénykönyvön az illetékes körök serényen dolgoznak, hamarosan el fog készülni a végrehajtási novella, valamint a bírói és ügyészi szervezett reformja is. Az ügyvédi rendtartásra vonatkozólag az illető szakköröktől biztató ígéretet nyert s reméli, hogy a javaslat indokálásával együtt a jövő hó végén elkészül. Komolyan foglalkozik a tőzsdebíróóság reformjával, az uszora törvényvel, a szövetkezeti uszora kérdésében most folyik a tanácskozás. (Éljenzés.) Hasonlóképpen foglalkozik a váltók és chequek nemzetközi egyesítésével. A szerzői jognak védelméről is most folynak a tárgyalások és reméli, hogy Amerikával hamarosan megkötik az erre vonatkozó egyezményeket. (Helyeslés.) A sajtóreform terén radikális reformokat nem kíván, mert arra nincs is szükség.

De gondoskodni fog a családi szentegéztörvényszerű oltalmáról. (Helyeslés.)

Szól ezután az ügyvédi karról. Ezen a téren tarthatatlan állapotok vannak. 6700 ügyvéd van. Ha egy-egy ügyvéd bruttó bevétele tízezer koronát veszünk (holott ennyi jövedelemmel még alig tud megélni), akkor a közönség 67 millió koronával adózik az ügyvédségnek. Ha pedig megmondjuk, hogy egész egészségügyi budgetünk csak 62 millió korona, amelyben összes intézményeink bíróságaink stb. benne van, akkor látjuk azt az óriási tulprudokciót az ügyvédségi téren, melyen segíteni kell. (Helyeslés.) Nagyon jól bevált az, hogy ügyvédekkel frisítették fel a bírói kart. A fiatal ügyvédek el is mennek bírónak, de — sajnos — az öregebbeket nem lehet megkapni.

Az uszoratörvény reformja és a biztositótörvény reformja tekintetében elfogadja az elvet, de Lengyel és Róth határozati javaslatát nem fogadhatja el. Ő maga is azon az állásponton vol, hogy ezek a törvények reformra szorulnak, de így nem engedheti, hogy most ezt kívülről rá oktrojálják.

Blanár Bélának az esküdtzéki intézményre tett nyilatkozatát, hogy nincs megelégedve azzal, ő azt feleli, hogy meg van vele elégedve. A közönség ítélete e tekintetben nem mérvadó, mert a közönség azért maga is ragaszkodik hozzá.

— Hogyan van a gyermek? Ma úgy vágyódtam hozzá... Siettem, ahogy birtam... Milyen szé, amint itt fekszik! Ugy-e, mint egy kis halvány angyalka, No ne sirj, hiszen hoztam pénzt orvosra.

— Ennek már nincs szüksége reá.

Az asszony nem bírja tovább visszatartani magát s zokogva borul a kis leány ágya fölé.

— Meghalt?!

Fájdalmas ordítással támolyog Ferenc arrafelé. Mintha megakarna győződni a hihetetlen valóságról. De már az első lááépésnél ájultan esik a földre.

Másnap mi gyermekek szomoruan bandukoltunk a kis pupos Ferenc lakására. Azt mesélték ugyanis, hogy Ferenc meghalt s ravatalon fekszik. Valamennyien féltünk, de egyikünk sem maradt otthon.

Mire odaértünk, a szoba már tele volt részvevő és kíváncsi emberekkel.

A nagy erős asszony keservesen sirt. Struad a favágó mellette állott s vigasztalta a maga módja szerint.

— Nézze meg az ember, nem úgy fekszik-e itten, mint a krajcáros zsemle a pék kirakatában? — tört ki belőle a részvét. — Most nincs más hátra, mint fölnyalabolni mindkét gyereket s kiviszem őket egyszerre.

Fangja megcsuklott, szemét köny lepe el. Mi gyerekek valamennyien sirtunk.

...A halovány angyalka hívta, szólítottatta haza a szegény, fáradt Ferencet és — elvitte magával.

Jan Neruda.

Künn hózivatar fogadta. Csak lassan, nehezen haladhatott előre. A szél ide-oda lök dőste, hiszen szegényke alig volt nehezebb egy hópihénél. Azonban mennie kellett.

...Nem tudom miért, mindig úgy van, mint-ha valaki hívna haza...

De a szél teljes erejével rohan szemkőzt neki s beleforgatja a hóba, akár egy könnyű labdát.

...Előre, előre csak, valaki hazahív!...

Orkán kerekedik s a szegény kis pupos alig bír tovább vánszorogni.

...Muszáj... muszáj...

Végre célnál van. De alig van jártányi ereje. Megragadja a csengőt s végső erőfeszítéssel megrázza. Aztán eszméletlenül terül el a küszöbön...

Egy magas, erős asszony nyitott ajtót.

Jézusom!... Te én jó Ferencem... mi bajod?...

Hozzászalad és fölveszi ölébe, mint egy kis gyermeket.

— Hogy van a kis Mari? — volt első kérdése, ahogy magához tért.

— Jól ... nagyon jól! — felelt az asszony s bevitte ölében urát a házba.

— Csendesesen, hogy meg ne ijedjen szegényke — suttogott Ferenc.

Az olajméces halvány fénye egy nagyon szegényes ágyat világít meg, amin egy kis tízéves leányka fekszik. Hosszu, fekete haja rendetlenül omlik szét a párnán és egy kicsi sóvány, sárga arcot árnyékol be. Szeme csukva, keze imára kulcsolva.

Bécs Budapest: 2 óra 27 perc.

Umlauf kapitány diadala.

A bécs—budapesti repülőversenynek Bier főhadnagy után a második utasa, Umlauf dragonyos kapitány, ma reggel 6 óra 58 perckor megérkezett Budapestre. Bécsből 4 órakor indult el biplánján, a semmeringi mezőn a startvonalat 4 óra 31 perckor hagyta el, tehát az utat egyfolytában két óra huszonhét perc alatt tette meg.

Indulásáról, újáról és annak eredményéről tudósításunk a következő:

Meglátják Budapest fölött.

Ma reggel 7 órakor felhős és ködös időben a Margitsziget fölött Újpest irányában egy repülőgépet láttak szédületes gyorsasággal elrepülni.

A repülőgép oly magasan szállt és egyre növekvő sebességgel, hogy akik látták és pillantásukkal követték, szinte elszedültek az utcán. Az aeroplán szelte a város északi részét, elfordult a Liget-telki dűlő felé, ott gyönyörű siklórepüléssel ötszáz méterre leereszkedett, megkerülte a rákosi mezőt, újra lejjebb szállt, körülbelül száz—százötven méter magasságban szél ellen fordult és a startnál simán, minden rázkódítás nélkül leszállt.

Fogadás a rákosi mezőn.

Dr Pivny Béla, a magyar Aeroklub titkára, dr Massányi, báró Hatvány, Krisztinkovich, báró Kappy Albert ezredes, igen sok tűzér- és huszártiszt és hírlapírók fogadták az érkező légi utast.

A biplánból lovag Umlauf dragonyos kapitány szállt ki, katonásan köszönte meg az üdvözlőket, azután a mezőn gyakorlatozó tűzerek közül néhányan kihámozták maga szerkesztette és szabta aviatikus bőr ruhából. Umlauf dragonyos kapitányi egyenruhájában bujt ki a bőr ruhából, jelentkezett az ezredesnél, musolyogva, a legkisebb fáradság látszata nélkül kezét fogott és társalgott bajtársaival és az Aeroklub, meg az újságok embereivel.

A gép.

Umlauf kapitány a Bécs—Budapesti utat Daimler-Holmer-féle biplánon tette meg. A biplán jobb és balszárnyára két kis zászlócskát egy magyart és egy osztrákot tűzött. A biplánnak hetven lóerős Daimler-motorja van. Ez a monarchia leggyorsabb gépe. Eppugy a hadseregé, mint a Bier gépe. Ezen a gépen tette meg Umlauf a Bécsújhelyi soproni versenyben az utat negyvenperc alatt.

Mikor a gépet a legkisebb sérülés nélkül a rákosi mezőn bevontatták a fellobogózt hangárba, Umlauf kapitány, aki gépét kísérve a hangárba érkezett, harsányan, tiszta magyarsággal, az örömtől lázasan elkiáltotta magát:

— Éljen Magyarország!

Umlauf hosszabb ideig Magyarországon átlomásozott és nagyon jól beszéli a magyar nyelvet.

Megérkezésének idejét dr Pivny Béla az aeroklub titkára stoppolta hivatalosan hat óra ötvennyolc perc és harminc másodpercre.

Umlauf kapitány az újáról a következőket mondotta tudósítónknak:

— Ma reggel fél három órakor keltem fel. Kimentem a wiener-neustadti repülőtérré

ahol már ott találtam Miller főhadnagyot, amint a szél sebességét mérte. Miller azt mondta, hogy a szél sebessége miatt ma nem indul. Ekkor én is méréseket csináltam és azt tapasztaltam, hogy erős nyugati szél fúj. Kedvezőnek találtam ezt a szelet a budapesti irányra, kivontattam a gépemet és hajnali négy órakor felemelkedtem a levegőbe.

Egyenesen a semmeringi mezőnek repültem, amelynek ideálisan jó, egy templomtorony és egy vizitorony között megvont startvonalát négy óra harmincegy perckor hagytam el. Hatalmas szél fújt, ezért nem a győri vonalat, hanem a kedvezőbb Duna medrét választottam. Komáromig a Duna jobb partján repültem, ott átmentem a Duna baloldalára. Akkor a nagy köd, amelyben Pozsonytól repültem, oszladozni kezdett. Alattam egy hajót láttam, a kapitánynak inteni akartam a zsebkendőmmel, de a szél kikapta a kezemből a zsebkendőt. Nem tudom a hajón észrevettek-e engem fölöttük. Lábatlan községben teljesen eloszlott a köd, körülbelül 800 méter magasságban hagytam el a pilisi hegyeket. Eszakra fordultam és ismét ködben szálltam át Ó-Buda, Újpest és Budapest fölött. A többi már én is láttam.

Umlauf kapitányt az Aeroklub a Hungária szállóbéli reggelire invitálta meg, a 10. huszárezred pedig ebédre.

A versenytérről automobilon mentek be a Hungária szállóba, melynek folyosóján a kissé gyengélkedő, influenzás Bier főhadnagy találkozott Umlauf kapitánnyal. Megölelték egymást és Bier nagyon melegen gratulált szerencsés vetélytársának. Reggeli után kiültek a terraszra, elbeszélgettek, aztán séta-automobilra indultak és megtekintették a várost.

Délben Umlauf kapitány a 10. huszárezred tisztí ékezőjének volt a vendége, ahol a bajtársak melegen ünnepelték.

Bier és Umlauf hivatalosan bejelentették a Magyar Aero Clubnak, hogy holnap reggel fél 5 órakor indulnak vissza Bécsbe. A start a rákosi versenyterén lesz.

Bier és Umlauf Bécsújhelyből táviratot kaptak, amelyben Miller tudatja velük, hogy minden valószínűség szerint még ma délután érindul Bécsből.

Bécsből jelentik, hogy Warchalowszky mérnök ma reggel 6 óra 30 perckor Wiener-neustadtból felszállt biplánján, de Oberwalersdorf mellett leszállani kényszerül. Székely is repülni akart Pischel gépen. Gáspár is bejelentette indulását.

Halál a ruhaszekrényben.

Öngyilkosság a szanatóriumban.

Néhány héttel ezelőtt szánították be Zimmermann Béla 24 éves gépészmérnököt Pestújhelyre a Széchenyi-telep-szanatóriumba.

A szerencsétlen fiatalember esze a túlfeszített szellemi munkában, a tanulásban hibbant meg. Üdözési mániában szenvedett, betegsége az utóbbi időben annyira rosszabbodott, hogy Zimmermann többször öngyilkossági kísérletet követett el. Özvegy anyja, aki Eötvös-

utca 35. szám alatt lakik, nem tudott reá vigyázni és beadta a szanatóriumba.

Ma éjjel az ápolónőnek néhány percre ki kellett mennie a szobából, ezalatt Zimmermann felkelt az ágyból és bebújt az előszobában álló nagy ruhaszekrénybe, ahol kórházi ingének kötőmadzagára felakasztotta magát.

Amikor az ápolónő visszajött, ke-reste Zimmermann, de mire a szekrényben megtalálták, halott volt.

Holttestét az újpesti rendőrség az újpesti hullaházba vitette, az öngyilkosságról pedig értesítették a fiatalember szerencsétlen édesanyját.

Az angol koronázás.

Az ünnepségek megkezdődtek

London, június 22. Reggel négy órakor a Hyde-parkban felállított ágyúteleg 21 ágyúövvel jelezte a koronázási nap elkövetkezését. Már a kora hajnali időben óriási ember-tömeg jár-kelet az utcákon.

A földalati vasut reggel három óra óta óriási tömeg vendéget hoz a távoleső külvárosokból. A londoni pályaudvaron egész éjjel óriási forgalom volt. Megérkeznek az utolsó osztályai annak az 50.000 embernek, akiket itt összevontak, hogy a fővárosban a koronázási napok idején az ünnepség fényét emeljék és egyúttal a rend fenntartásáról gondoskodjanak.

A Westminster és Lambeth felé, vagyis a koronázási ünnepség központja felé vezető Themse hidak el vannak zárva. Épp úgy az összes mellékutakat a koronázási menet utiránya mellett erős rácsozattal kerítették el és azt már reggel 8 órakor bezárták.

London, június 22. Reggel fél hét órakor kinyitják a Westminster apátság óriási kapuit. Az összegyűlt néptömeg érdeklődve nézi a nagy, cifra diszhintókat, amelyek az udvari méltóságokat, a peereket és feleségeiket, a magas birói méltóságokat, akik a hivatalos parókat viselik, a katonatiszteket, az indiai hercegeket, akik csillogó ékszerekkel borított értékes ruhákat viselik, hosszú sorban a templomba viszik.

Délután fél kilenc órakor az utcát teljesen elzárják és kilenc órakor a fényes társaság teljesen együtt van és várja a királyi pár érkezését.

Az apátság világhírű templomát némiképp átalakították oly módon, hogy a bejáratnál vestibült rögtönöztek, amely csodálatos harmóniával egészíti ki az ósrégi koros építményt. Ez az előcsarnok pompás perzsa szőnyegekkel és a londoni Towerből való régi-segekkel van díszítve. Ezen előcsarnok vezet a fényes komorságu székesegyház főhajójába. Kék és ezüstös selyemszőnyegekkel borított tribünök emelkednek a bejárat mindkét oldalán egészen a templom középpontjáig. Itt baldachin van elhelyezve, amely alatt a királyi pár monogrammjával ékesített két székek áll. Az oltárral szemben látni Szt.-Edvard karszékét és ennek két oldalán az „Elismerés” két széke.

A székesegyház mellékhajóin szintén díszes tribünöket emeltek, az egyik oldalon a peerek, a másik oldalon a peerek feleségei számára. A hercegek és hercegnők a sanctuarium északi és déli részében vannak elhelyezve. A walesi herceg ülése és a király nagybátyjának, a connaughti hercegnek ülése az „Elismerés” székei mellett vannak.

A székesegyházban mintegy 7000 ember gyűlt össze, köztük 40 tagja az angol királyi háznak. 200 képviselője külföldi udvaroknak. 220 tagja a diplomáciai karnak, 1000 peer és feleségeik. 900 tagja a parlamentes feleségeikkel, továbbá 800 indiai és gyarmati delegátus.

A gyülekezet szindus pompában gazdag, ritka látványt nyújt. Ez összehasonlíthatlan és feladhatlan kép keretét a székesegyháznak

kék és ezüstös színekben tartott díszítései alkotják, amelyek hatásos és jóleső harmóniában vannak a lordok biborpalástjaival, a katonatisztek fényes egyenruháival. A fényes társaság feszült várakozással tekint a király és a királyné érkezése elé.

Az indemnitás tárgyalása. A pénzügyi bizottság előadója tegnap betértesztette a Házban az indemnitásról szóló jelentését. A Ház Berzeviczy elnök indítványára elhatározta, hogy szombaton délelőtt kezdi meg az indemnitás tárgyalását. A Justh-párt és Kosuth-párt tegnap délután pártértekezletet tartottak, amelyen állást foglaltak az indemnitással szemben.

A mészárosok és a bosnyák hus.

Létrejött a megegyezés

Ugy látszik, jobb belátásra jutottak mészárosaink és maguk is segédkezni akarnak a husrágóság enyhítésén. Reitz János főállatorvos a főérem, ő dolgozott, buzgólkodott lankadatlanul hónapokon keresztül a közönség érdekében és főképp a „Debrecen” vasárnapi számában írt gyönyörű vezércikke meghozta a várt hatást.

120 mészáros és hentes, valamint a város közt létrejött a megegyezés a minisztérium által Debrecennek engedélyezett élő sertés kontingens átvétele tárgyában.

E szerint a mészárosok lemennek Boszniába és Hercegovinába, az engedélyben megjelölt helyekre és ott személyesen alkudják ki a sertések árát, azokat azonnal a debreczeni vágóhidra szállítják, ahol a sertések levágás alá kerülnek. Az így nyert hus mennyiségre vonatkozólag a mészárosok kötelezik magukat, hogy a lehető legolcsóbb áron bocsájtják a fogyasztó közönség rendelkezésére. Ha ezt a feltételt nem tartják be, akkor joga lesz a polgármesternek bármikor visszavonni tőlük a behozatali engedélyt.

A tegnapi tanácsülésen jóváhagyták a főállatorvos által készített szerződést és a hasonló értelmű feliratot a miniszterhez, melyben a miniszter tudomására hozza a város a kapott engedély ily módon való átruházását.

Remélhető tehát, hogy a sertés hus ára lejjebb fog szállni, csak becsüljük meg egymást a mészárosaink és ne éljenek vissza az adott kedvezményről.

**Mindenféle
Nyomtatványokat**

olcsón készít

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a.

A parasztkirály halála.

Negyedik nap.

A tegnapi viharok után ma csendesen indult meg Békésgyulán a tárgyalás, melyet Gálbory elnök ma a rendes ülés későbbben, csak 9 óra után nyitotta meg.

A védő, dr. Kenedi Géza és Achimék ügyvédje, dr. Fényes Samu is tett egy-egy előterjesztést és csak ezután jöhettek a tanúk sorra.

Az első tanu Ladányi István, aki Achimnak rokona és bizalmas embere volt s az utolsó hetekben, sőt hónapokban mindig együtt volt vele. Elmondja, hogy a merénylet előtt hetekkel felkereste Achimot Szebenyei Ernő hírlapíró és hosszasan rábeszélte igyekezett arra, hogy a Zsilinszkyék által indított támadások visszaverésére csináljon lapot, mert csak így mérkőzhet meg hatalmas ellenfeleivel. Ő és Achimné erről mindenáron le akarták beszélni Achimot.

A tanu elmondta még, hogy a tárgyalás előtt való nap együtt voltak Achimék házában dr. Fényes Samu, dr. Biró, dr. Vértes ügyvédek és Osvát, valamint a tanu is, de kitanításról ott szó sem volt.

Ladányi megesketését a bíróság mel-
lőzi.

Izgalmas jelenet következett ezután, amikor Zsilinszky Margit tanu, a vádlottak nővére lépett a terembe.

Amikor a kisasszony meglátja a vádlottak padján, szuronyok között ülő testvéreit, hangosan felzokog.

Szintugy elkezdi zokogni Zsilinszky Gábor is s a hallgatóság hölgytagjai sem tudják elfojtani meghatottságukat. Szinte az egész terem sir s még a bírák szemében is ott csillog a könny.

Elnök: Kisasszony, térjen magához! Figyelmeztetem, hogy nem köteles vallani.

Tanu: Vallani akarok.

Elnök: Mit tud arról, hogy testvérei hordtak-e állandóan revolvert maguknál?

Tanu: Igen, állandóan revolverrel járt mind a kettő. Sokszor láttam náluk a fegyvert.

Azután Martincse Zsuzsánát, Zsilinszkyék cselédjét hallgatják ki. Ő is tud arról, hogy az urfiak állandóan revolverrel jártak.

Rédli István csabai járásbírói jegyző baráti viszonyban volt a Zsilinszky-fiukkal. Tud róla, hogy ezek fegyverrel jártak, ez csabai szokás. Az egyik Zsilinszky-fiu mondta, hogy szép szóval meg akarja győzni Achimot, hagyjon fel a támadással. Azt vallja, hogy Achim őt is inzultálta, utána kiáltotta egyszer az utcán: „Le a dzsentri-vel, egye meg a fene őket!”

Kendy védő kéri Szabó Emil beidézését, amit a bíróság elrendel.

Achimné kéri Koren lelkész kihallgatását.

Walach Erzsébet Zsilinszkyéknél cseléd volt. Tudja, hogy a fiuk revolverrel jártak, mert látta az éjjeli szekrényen mindig a revolvert.

Achimné hangos zokogásba tört ki. Moján György napszámos Achimnál volt kocsis.

Elnök: Achim mondta, hogy Palatinust verje meg?

Tanu: Nem mondta.

Elnök: Miért verte meg?

Tanu: Mert olvastam, hogy a gazdám piszkolja.

Elnök: Tud olvasni?

Tanu: Nem nagyon.

Elnök: Bántotta magát?

— Nem. Nem hagytam bántani a gazdám.

— Mennyire itélték el?

— Tizennégy napra.

Több bíró: Ki olvasta fel a cikket?

— Én magam.

Elnök olvastat a tanuval, aki nagyon rosszul olvas.

Elnök: Ha így olvas, a cikket két év alatt sem olvassa el.

Tanút nem esketik meg.

Szégyenlős tanu.

A következő tanu Sailer László 13 éves csabai főgimnáziumi tanuló. Zárt tárgyalást kér, mert ugymond, olyan dolgokat akar megmondani, amelyeket szégyel ilyen nagy közönség előtt.

Az elnök nem rendeli el a zárt tárgyalást, hanem egyszerűség okából felkéri a hallgatóság nőtagjait, hogy fogják be majd a fülüket.

Sailer László ezután előadja, hogy az eset előtti napon nők sétáltak az utcán és ő hallotta, amint Achim így szólt feléjük:

— Még ilyenkor is bitangolnak ezek az uri...

Ebben a női társaságban ott volt a kisebbik Zsilinszky leány is.

Mikor a kis Sailer ezt a vallomást teszi, a vádlottak padjáról indulatosan felpattan Endre:

— Kijelentem, hogy nem tudtam Achimnak erről a megjegyzéséről, de ha tudtam volna, nem meném volna hozzá békés szándékkal.

Pongrácz István gimnázista szintén jelen volt, mikor Achim állítólag inzultálta a társaságot.

Mit mond a főszolgabíró?

Dr. Linder Károly csabai ügyvéd kihallgatása után Sailer Elek békéscsabai főszolgabíró szolítja az elnök tanuvallomását megtenni.

— Május 14-én reggel — mondja a tanu — megjelent nálam a két Zsilinszky-fiu. Endre izgatottan így szólt hozzám: „Főszolgabíró ur, hatósági támogatást kérünk, mert kellemetlenség ért, Achimmal incidensünk támadt, Gábor a lábába lőtt, de a sértülés nem veszélyes.” Utasítottam a két Zsilinszky fiut, hogy menjenek a törvényszékre, vagy a vizsgálóbíróhoz, mert igen nagy baj az, amit tettek.

Az elnök: Hogy mondták el a fiuk a történeteket?

A tanu: Azt mondták, hogy elmentek Achimhoz, hogy megkérjék, hogy az apjuk ellen intézett hírlapi támadásokat vonja vissza. Achim szóval és bottal rájuk támadt, Endrét megütötte, mire dulakodás támadt és Gábor egyszer vagy kétszer rálőtt. Vallomásukról jegyzőkönyvet vet fel.

Fényes Samu: Miért nem tartóztatta le akkor a vádlottakat?

— Nem tartóztam szükségesnek, mert nem ismertem Achim sértüléseinek természetét, azonkívül a fiukat korrekt megbízható urfiaknak ismertem.

Fényes Samu: Kéri a főszolgabíró által felvett jegyzőkönyv megtekintését, mert ebből konstatálni lehet, hogy a főszolgabíró nem iratta alá a kihallgatottakkal.

Achimné: Igaz, hogy Ön Zsilinszkyéknél járt az eset napján?

— Igaz, de a fiuk nem voltak ott, a csendőrökkel elmentem Vilimékhez és ott a fiukat átadtam a csendőröknek.

— Nekem azt mondták, hogy a főszolgabíró ur gratulált a fiuknak.

— Nem igaz.

Fényes Samu kéri kihallgatni a főszolgabírói jegyzőkönyv vezetőjét és az iktatóhivatali adatokkal konstatálni akarja, hogy mikor iktatták a jegyzőkönyvet.

Az elnök: Közokirattal szemben nem engedhetem meg a gyanúsítást. A főszolgabíró urat nem engedem meggyanúsítani és az ügyvéd urat rendreutasítom.

Fényes Samu: Tudomásul veszem, sőt a fegyelmi hatóságomnál kérem is fogom az eljárást magam ellen, de kijelentem, hogy az olyan jegyzőkönyv, melyet a kihallgatott nem ír alá, mégsem közokirat.

A törvényszék elrendeli a jegyzőkönyv vezető megidézését. Achimné ekkor közbeszólt valamit, mire az elnök rendreutasította Achimné.

Szünet következett, mely után Sailer Vilmos ügyvédet hallgatják ki. Jelentéktelen vallomást tesz.

A kórházban.

Dr. Remenár Elemér orvos, kórház-igazgató elmondja, hogy az eset reggelén háromnegyed kilenc óra tájban kocsin hivták a kórházból Achim lakására. Achimot ágyban találtam. Levétköztette. Megvizsgáltam — folytatja — és kijelentem, hogy belső vérzése van. Operáció nélkül nem lehet rajta segíteni, vigyék tehát a kórházba. Achim vonakodott kórházba menni és csak azzal a csellel sikerült őt erre rávenni, hogy a kórházban megröntgenezik. Tizenegy óra után érkezett a kórházba és háromnegyed tizenkettőkor megoperáltuk. Előbb azonban reverzálist irattam vele alá az operációról.

Tóth bíró: Jelen volt ön, mikor Achim a feleségével beszélt?

— Nem.

Az ügyész: Achiméknál abban a szobában, a hol a dulakodás történt, jelen volt?

— Nem. A hátsó ajtón mentem be, a kamaránál, a hol vérfoltokat találtam.

Nem kell több tanu!

Lenedi kérdésére kijelenti ezután, hogy Achimné egy percig sem lehetett négy szemközt az urával és hogy neki közvetlenül a gyilkosság után a két Viczián úgy adta elő a merénylet történetét, mint a hogy ezt mostani vallomásukban fentartották.

Mint hogy a tényállás most már meglehetősen tisztában van, az ügyész és a védők több tanu kihallgatásától elállottak. Mint hogy a még kihallgatandó tanuk nem voltak jelen, a csabai közállapotokról szóló jelentéseket és Achim bűnügyi iratait olvastatta fel a bíróság, majd ezeknek befejeztével az elnök délután három órára halasztotta a tárgyalást.

A délutáni tárgyalás.

Délután három órakor az elnök újból megnyitotta a tárgyalást és újabb tanukihallgatásokat rendelt el.

Eötvös János járásbírói irnok vallja, hogy a vádlottak első kihallgatásáról felvett jegyzőkönyv még nem volt készen, amikor a vádlottak eltávoztak. Ebből megállapítható, hogy a jegyzőkönyv nem szabályszerű.

Mayerhoffer János lényegtelen vallomást tett.

Ezután Keren Pál csabai református lelkész került sorra, aki azt vallja, hogy Achim istenfélő, jóteendő ember volt, aki azért jutott ilyen helyzetbe, mert nagyon sokan megtámadták. Tanut is avval fenyegették meg, hogy bojkottálják, ha Achimmal érintkezik. A védő kérdésére kijelenti, hogy ő nem haragszik a Zsilinszkyfiukra, sőt Gábort becsülte jó modoráért. Fényes Samu dr. kérdésére azt feleli, hogy Achimot nem tartotta képesnek arra, hogy embert öljön.

Ezután még egyszer kihallgatták Seiler és Pongrácz diákokat, akik nem emlékeznek rá határozottan, hogy a gyilkosság előestéjén látták e botot Achimnál? Ezzel a bizonyítási eljárást befejezték nyilvánította ki az elnök.

Liszy ügyész a következő két kérdés feltételét indítványozza az esküdtekhez:

Bűnös-e Zsilinszky Gábor vádlott abban, hogy Achim Andrászt 1911. május 14-én Mészáros-utca 5. szám alatt lakásán a nála levő bottal fejbe vágta és revolveréből tett lövésekkel előre megfontolt szándékkal megölte.

A második kérdés ugyanígy szól Zsilinszky Endrére vonatkozólag.

Kenedi védő indítványozza a btk. 307. §-ában megállapított erős felindulásban elkövetett emberölés büntetésére és a jogos védelem fenforgására vonatkozó kérdések föltevését. Az ügyész ez ellen tiltakozik.

Ezután a bíróság visszavonult, majd kihirdette, hogy holnap reggel fogja a véglegesen megszövegezett kérdéseket feltenni. — Azután a perbeszédre kerül a sor. Itélet csak pénteken éjjel, vagy szombat reggelre várható.

Debreczeni Agrárbank Szövetkezet

PIACZ-UTCZA 79.

Kölcsönököt nyújt kezesség, betáblázás mellett, értékpapi vagy bármilyen más biztosíték fedezete mellett 5, 10, 15 évre.

Elfogad betéteket a legmagasabb kamatoztatásra Tiszviselői kölcsönök életbiztosítással kapcsolatban. Felvilágosítást készségesen nyújt az intéze gazg a ósága.

A harmadik egyetemért**Szeged küzd érte.**

Szegedről jelentik: A harmadik egyetem érdekében dr. Tóth Lajos miniszteri tanácsos, Mandelo Gyula egyetemi tanár és Kerb Flóris műegyetemi tanár 20-án délután és 21-ikén Szegeden dr. Lázár György polgármester és a város kiküldöttjeivel tárgyalásokat folytattak.

A bizottság megvizsgálta a város által a harmadik egyetem céljaira felajánlott épületeket és területet. Az egyetemet a régi köz-kórház helyére építenék, itt nyerne elhelyezést a jogi és filozófiai kar, továbbá a központi hivatalok. Az új köz-kórház és Gedkerthelyiség között, mintegy 10—12 holdnyi területen lennének elhelyezve részben a bölcsészeti, részben az orvosi fakultással összefüggő kémiai, fizikai, zoológiai, minerológiai, botanikai épületek és területek.

Megttekintette a bizottság a város által Ujszegeden felajánlott 50 hold területet is. Miután az új egyetem gazdasági fakultással is ellátnának, ebből az 50 holdból 20 hold volna fenntartandó erre a célra, 30 hold megmaradna fűvelszertnek. A bizottság meglátogatta és nagy elismeréssel nyilatkozott az allami szemkórházról, a bábaképző intézetről, Somogyi könyvtárról, a városi muzeumról és képtárról stb. A város lakossága bizik abban, hogy a harmadik egyetemet Szegedre helyezik. Ez a bizalom azonban előreláthatólag hiábavaló, mert a harmadik egyetem dolgában Debreczen versenyen felül áll.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a Telefon 412.

— **Rajzkiallítás a reáliskolában.** Az allami reáliskolában ma, pénteken tekinthető meg a rajzkiallítás. Akik a rajzitanítás, általában a művészeti oktatás iránt érdeklődnek, azok nagyon jól teszik, ha ellátogatnak az allami reáliskolába és megnézik a szabadkézi és mértani rajzok idej gyűjteményét. A két rajzterem tele van a taoulók idej munkáival, amelyek nemcsak a rajznak sikeres tanításáról tanuskodnak, hanem egyik-másik fiunak biztató tehetségét is mutatják.

— **Megögett cselédleány.** Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délután Szerepi biharmegyei községben. Szabó Eszter 17 éves cselédleány kenyérsütés céljából szalmával jól befűtött a kemencébe, honnan a lángok kicsaptak és meggyújtották a ruháját. A leány teste éleveszélyesen összeégett, úgy szállították be a debreceni köz-kórházba.

— **Eljegyzés.** Dr. Balkányi Kálmán ügyvéd, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés központi titkára eljegyezte Vészi Edithet, Vészi József miniszteri tanácsos volt országgyűlési képviselő leányát.

— **Bukás miatt halál.** A debreceni tanítóképzésben több tárgyból megbuktatták Nagy Kálmán első éves tanítójelöltet. Emiatt úgy elkeseredett a fiatalember, hogy tegnap délután Püspökladányban halántékon lőtte magát. Behozták a debreceni kórházba, ahol most ápolják. Sérülése nem veszélyes.

— **Zsebtolvaj a Hortobágyon.** Ugy látszik, már a Hortobágy szűz talaja sem mentes a zsebtolvajoktól. A tegnapi nagy vásáron Nagy József szentesi cigány éppen belenyúlt a mellette álldogáló gazdaember zsebébe, bizonyosan nem azért, hogy beletegyjen valamit, amikor az arra haladó csendőrök észrevették és letűleték. Az ipsét behozták Debreczenbe és átadták a rendőrségnek.

— **Értesítés.** Tisztelettel van szerencsénk a mélyen tisztelt zene- és dalkedvelő közönséget értesíteni, miszerint f. hó 25-én, vasárnap este fél 9 órakor a Frohner-szálloda dísztermében Popper Ferencz zongorakiséretével hangversenyt rendezünk, melyen R a g o v a i Herman, a zsidó kántoroknak egyik kiváló nagymestere és a helybeli anya-hitközségnek templomi énekkara fog működni. A műsor úgy régi héber, valamint világi dalköltőktől komponált klasszikus dalaival fogja a t. közönséget élveztetni. Fenntartott hely ára személyenként 2 korona. Jegyek kaphatók; Schwarcz M. L. kereskedő (megyeház mellett), Fischer Menyhért. Főpiac 3 sz., Schnek Vilmos sz'ámi-kereskedő, (volt Ranunkel ház), este a pénztárnál. A nagyérdemű közönségnek a tementeltetett hirneves mestert b. pát.: fogásába ajánlva, maradtunk kiváló tisztelettel a rendező-bizottság.

— **Betegség miatt a halálba.** Tatár József gazdálkodó tegnap délután a Köntösgát mellett levő lakásán föbe lőtte magát. Tatár szörnyet halt. Levelet hagyott hátra, amelyben gyógyíthatatlan betegségét jelöli meg tette okául. Hosszabb levelében Tatár meghatóan bucsuzott el a feleségétől és gyermekeitől.

— **Háthasztarták az apját.** A Bihari-telepen levő Goldberger-féle korcsmában véres verekedés történt tegnap. Goldberger-nél mulatott Gergely Ferencz és Juhos István, amidőn a korcsmába jöttek a verekedéseiről híres Dragos-tiverek több barátjukkal. Dragosék beledöbtek Gergelybe, akit egy székkel föbverttek. A verekedés híret megvitték Gergely apjának, aki mejelent a véres eset színhelyén. Kérdőre vonta Dragosékat, akik felelet helyett megbicskálták. Az öreg Gergely összeesett. A mentők a kórházba szállították.

— **Megtámadott munkás.** Molnár János napszámos a kis Macson levő gazdaságban dolgozott. Tegnap Bereczky Bálint nevű társa összevezett vele és vasvillával megtámadta. A vasvillával keresztül szurta a karját, majd egy ásóval vágta ktté az ereit. A brutális Bereszkyt elfogták. Molnár a kórházban ápolják.

— **Szerencsétlenség a gyárban.** A debreceni köz-kórházban tegnap délután súlyosan megsebesülve szállították be Hajdudorogról Barna Sándor koporsógyári munkást, akinek a kezét a gép leszakította. Barna a fűrész mellett dolgozott s koporsó oldalakat vágalt el, amidőn a gép elkapta a kezét. Barna nagy vérvesztéséget szenvedett. Állapota veszedelmes.

— **A szivarok dargulása.** Ma közli a hivatalos lap, hogy az ugynevezett „belföldi különlegességi dohánygyártmányok” — amiről kőnben már volt szó — július 1-től kezdve drágábbak lesznek. A drágulás pedig jelentékeny lesz, még pedig éppen azoknál a szivaroknál, a melyekben legnagyobb a forgalom. A változások közül a legtöbb dohányszivar embert a Regalitas-szivar és a Princessas-cigaretta érdekli leginkább. És mit tesz a kalmárkodó kincstár? Főlemeli az említett szivar árát 18 fillérről 24 fillérré s ami még feltűnőbb, a Princessas árát négy fillérről hat fillérré. Az utóbbinál tehát teljes ötven percent az emelkedés.

— **Zsebtolvaj kis lányok.** Furcsa tolvajlásokat derített ki tegnap a rendőrség. Két tíz esztendő kis leány a lopások tettese, akik a debreceni állami gyermekmenhelyről tegnapelőtti megszököt és rövidesen egész serep apró-cseprő lopást követtek el. A nevük Törd Erzsébet és Csontos Erzsébet. Besettenkedtek az egyik Piac-utcai trafikba és ott vásárlás ürügye alatt a kasszához férközve, onnan pénzt loptak ki. Egy gyümölcsös koiának a félliteresében tartott pénzét, Czako pékiól kifikef, egy kocsmából pogácsákat, a Széchenyi-utcán levő üzletből pénztárcát, másik boltból harisnyákat, a tejpiaccon pedig egy urind zsebéből három koronát és a zsebkendőjét csenték el. Az összelepokodott holmikkal Nyiregyházára akartak utazni, de a repdórség ezt megakadályozta és most javító intézetbe kerülnek.

— **Kérjen árajánlatot Gergely** Samu beton és vasbeton cső gyártól Miskolc, Vayut 9. Állandó raktár ázott és turott kutakhoz, továbbá hidak és földalatti vízelvezetők betoncsövekből 10 cm. belmérettől 125 cm. belméretig. Vállalkozik víztelenítési, szárazzártatási és betonmunkálatok szakszerű kivitelére.

Kifutó fiu felvétetik fizetéssel lapunk szerkesztőségében

„Az utszéli szolgabíró.“

Főispán lehetett volna és csárdában bort mér.

Ebben a mi beteg társadalmunkban mindenki ur akar lenni. Az iparos kishivatalnokot nevel, a kereskedő diplomás embert, a nemesi kuriákban szolgabírónak vagy huszártiszteknak születnek a fiúk és paraszti ember is nagyra teszi, ha pantallót hordhat a fia és vasuti lesz, itt senkisésem akar közönséges ember maradni a szónak abban az értelmében, amely szédületes mélységbe letesz a munkásélet eredményeit a léha uri élet adósságszínalásaival szemben. Nagyszalontán akadt egy ember, aki szolgabíró lehetett és volt, sőt főispáni méltóságot ajánlottak föl neki s egy szép napon beállott egy csárda „kármentő“-jébe és bort mér és pálinkát az országot mulatságosan bizarr vándorainak.

Nagyszalontáról a köves országon nincs félórányira a „Méhesi csárda.“ Nagyszalonta békés polgárai járnak ki oda jó tiszta borra és zsvány pecsenyére vasárnaponként. Az ajtaján nincs vaspánt, hanem belülről egy kis rézkapocs; a villamos vezérlő-csengő kapcsolója.

Belül kicsi korcsma. Mindössze három asztal van benne és jobboldali sön és meg a trafik. Az egyik asztalnál ül egy erősen dohányzó ember, az „utszéli bíró“, ahogy a nép nevezi. Széles vállu, izmos, kevésbé hízásnak indult a gazda. Csizmát hord és kemény gallért hozzá, de ilyen meleg délutánon ingujban, nekigyürkőzve várja a vendégeket.

Bereczky Dániel uram.

A nép úgy hívja: az „utszéli szolgabíró“. A teljes neve nemes Bereczky Dániel. A méhesi csárda az édesapjái, Bereczky Jánosé

volt, aki sehogyse örült, hogy a fia tanult ember lett. Esztendőig haragot is tartott vele, de egyszer egy éjszaka rablógyilkos merényletet kísérelt meg ellene egy legény (a nagyvárad esküdtek 12 évre elküldték érte Sopronba) és akkor kibékült a fiával.

Bereczky Dániel, a mostani korcsmáros jogvégezt ember s először Besztercében választották szolgabírónak. Pár esztendő múlva átment a hunyadmegyei közigazgatáshoz s Algyógyon lett szolgabíró, később a csanád-megyei Mezőkovácsházán főszolgabíró.

A nemzeti ellenállás idején a Fejérváry-kormány főispánsággal kínálta meg, de nem fogadta el, hanem amikor az édesapja meghalt: odahagyta az „uri“ életet és átvette a méhesi csárdát.

Magyaros vendégarátsággal kínál helyet az asztalánál, föláll és bort hoz:

— Csak tessék. Városban ilyet ugye ihatik. Ez nem látott keresztvizet.

Mohó idegességgel gyújt rá az égő cigarettájáról egy másikra és mentegődzik:

— Hát csak így élek én itt egyszerűen. Elolvasgatom az újságokat (négy napilapot járat), cigarettázatok és ha bevetődik valaki, jó bort kap és elbeszélgetünk.

— No, most tessék megtekinteni egy kissé az udvart is — biztat a vendéglátó korcsmáros-szolgabíró — ilyen lehetett a paradicsom, mielőtt kikergették belőle Ádámot és Évát.

A papi paradicsom.

Szép, szerető ember gondos keze munkája a kert, közepén egy hatalmas méhes, oldalt filegória, ahol sok sör fogy vasárnap és egy kuglizó, amely mögött széles barázdájú árok húzódik.

— Látja, idáig tart az én birodalmam. Ami ezen túl van, ameddig csak ellát: ez mind a püspökségé, ezen a püspöknek terem a jó föld. Abból még pénzért sem szagol a szegény ember. Amott? Az is püspöki föld, de bérben van és tavalyi búzát csépelnek most, mert ilyenkor még olcsó a napszám.

A maga dolgáról, a szolgabíróságról nem szeret beszélni s csak nagyon bizalmas emberének; ha szól róla. Beszélünk a közigazgatásról, a speciálisan magyar viszonyokról, nem igen dicsérte volt kollegáit általában, de azért csak egyszer mondta:

— Mikor még én is ur voltam, szolgabíró ur . . .

És valami kesernyés gúny és fölényesen nyugodt elégtelenség érzett ki a hangjából, a szavak hangsúlyából. Többet nem akart mondani. Ugy tetszett, mintha a kellemetlenebb emlékei közé tartoznék az a néhány hosszú esztendő, amit a közigazgatásnál élt le. Pedig egyik bizalmasa nagyon érdekes és szimpatikus dolgokat mondott róla:

— Nem való volt Bereczky Dániel szolgabírónak. — Tulságosan meleg szive volt hozzá és sokat dolgozott. Nagyon szerette a szegény embereket, igazságot tett az elesett cseléd ügyében is és azok között szerzett magának nem egy ellenséget, akikkel — ex offo — együtt élt.

— Hogy miért hagyta oda a pályát? Akármilyen okból jól tette. Én úgy tudom nem szerette a környezetét és nem voltak uri ambíciói, dolgozni akart. Azután meg ép elárult a méhesi csárda és egy főispáni kis királyságnál többre becsülte az ő szabad, független munkás életének nyugalmaát.

TÁVIRAT.

A portugál nemzetgyűlés.

Lisszabon, június 22. A nemzetgyűlés tegnapi első ülése szünet nélkül nyolc órán át tartott, anélkül, hogy a napirendet kimerítették volna. A mai második ülésen felolvasták a köztársaság ideiglenes elnökének, Bragának üzenetét, azután nagy lelkesedéssel bizalmat szavaztak a kormánynak és az egész miniszteriumot végleg megerősítették.

TÖRÉVNYKEZÉS.

§ **A szerető bosszúja.** Farkas Károly cigányzenész szerelmes volt Rácz Zsófia cseléd lányba, aki Hercz Jakabnál szolgált. Februárban Farkas felakarta keresni barátját, aki azonban nem akarta beengedni. Erre Farkas erőszakkal behatolt a konyhába és Rácz Zsófiát megverte. A bíróság a heves vérű cigányzenészt 3 napi fogházra és 10-10 korona büntetésre ítélte. Farkas mit tehetett egyebet, minthogy az ítéletben megnyugodott.

§ **Elverték az állomásfőnököt.** A debreceni törvényszék büntető tanácsa előtt hatóságelleni erőssakkal vádolva állottak tegnap Nagy Imre, Farkas Zsigmond és Nagy Sándor sárándi legények. Az volt a bűnök hogy április havában egy ismerősüket kikísérték a vasúthoz s az induló vonatlépcsőjére hágtak fel. Erőszakkal kellett őket eltávolítani. Papp László állomásfőnök kérdőre vonta őket s az irodában jegyzőkönyvet vett fel az esetről. A legények botokkal összeverték Papp Lászlót. A törvényszék Nagy Imrét 6 havi fogházra, Farkas Zsigmondot 14 napi fogházra, Nagy Sándort pedig dorgálásra ítélte. A vádlottak megnyugodtak s bizonyos, hogy többet nem fognak hőstetteket véghez vinni az állomáson.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonaárak.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 22.

Az árak 50 kilogramonként	
buza máj.	— . . . . .
buza okt.	12 08—11 92.
rozs okt.	9 45—09 43.
zab május.	— . . . . .
zab okt.	8 31—8 21.
Tengeri juli. 1911.	7 34—7 25.
Tengeri aug. 1911.	7 42—7 34.

Ertéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 655.— Magyar hitelrészvény 835.—

Nyomdába tanulóknak felvétetik egy fiu. Darabos-utca 7. sz.

1911. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1104/2. 1911. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kunossy, Szilágyi és Társa cég részére 52 korona 22 fillér tőke, ennek 1909. év augusztus hó 28. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 42 korona 56 fillér perköltség erejéig 1911. évi május hó 11-én bíróilag felülfoglalt és 1196 koronára becsült házi butorokból álló ingóságok **1911. évi június hó 23-án délután 3 órakor** kezdetét veendő és Bethlen-utca 13. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1911. évi május hó 27.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

Előpatak

gyógyfürdő

kiváló jó eredménnyel használható a **gyomor-, vese-, hó yag- és a lémhurutos bántalmánál, máj- és lépajoknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.** A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, természetes szénsavas (nauheimi) fürdők, vízgyógyintézet, kezelés, masszázs, svéd torna diätikus étrend) **rendkívül kedvező eredményt mutat fel.**

Fürdőidény **május 15-től szeptember 15-ig.** Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedijnek fele fizetendő, lakások 50% al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz háznál is használható és **üdítő kellemes ital,** tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend, itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust hívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Legpon-
tosabb **Órák**
legolcsóbban

GASPARIK ADÁM

órás és ékszerész

Hunyadi-utca 12. szám és fióküzlet
Szent-Anna-utca 2.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzkazánok, Motorok, Sínek, Szivattyúk, Malomgépek, Modern transmissiók. Távirdahuzalok. Minden méret és nagyságban kaphatók

Abeles Emil vas és gép-
osztályánál

BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 88. szám.

Gépek és kazánok kölcsönbe is adtnak.

TELEFON 142-14. Sürgőncim: BARSEL.

Szabadalom bejelentve.

Új találmány!

Telefon 718.

Új találmány!

Fagymentes.

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonosok becses figyelmét felhívni azon körülményre hogy

Fagymentes vizöblítésű closet berendezését kizárólag csakis vállalatom útján szerezhetik be; mert erre vonatkozó **találmányomat szabadalmazás végett bejelentem.**

Újrendszerű fagymentes berendezésem az eddig ismert angol closeteknél olcsóbb, jobb, tartósabb. A Háztulajdonosok Egyesületének tisztelt tagjai tetemes árengedményben részesülnek. Rendelvényeket csatornázási és vízvezetési vállalati irodámba

Zápolya-utca 6. szám alá kérek

intézni, ahol az újrendszerű fagymentes closet találmányom rajzai megtekinthetők s bővebb felvilágosítás nyerhető tisztelettel:

Lehmann László.

Szabadalom bejelentve.

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely.

Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kénese hév víz-forrása, víz hőfoka 49. C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglő, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirda, interurban telefon. **Curtaxe és zenedij nincs.** Prospektust küld az Igazgatóság. **Egész éven át nyitva.**

Bártfa-Fürdő.

(Sáros-megye)

Posta-, távirda-, távbeszélő és vasuti állomás.

Fürdőidény: Májustól Szeptember közepéig.

A Kárpátok Beszkid nevű hegyláncolatának déli lejtőjén 382. m. magasságban gyönyörű 6000 hold szálal fenyves erdővel környézett hegyek által védett völgyben fekszik. Bártfa-fürdő, mint kimagasló kárpáti **klimatikus gyógyhely** is szerepel. Rendkívül jó gyógyeredményt mutat fel Bártfa-fürdő **női bajnál, sápkór, vérhiány** minden alakjainál, **gögelégcső, tüdő, gyom r, bél idült hurutjainál, oly idegbajoknál és gyengeségeknél,** melyek vérhiányon vagy kimerülésen alapulnak; görvély- és angolkórna; **tüdőbetegeknek** kitűnő szolgálatot tesz Bártfa-fürdő balzsamos éghajla, végül utókura gyanánt karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után.

A részvénytársaság szállodáiban és magánvillákban **1540** kényelemmel berendezett **szoba** áll rendelkezésre. Szobaárak naponként **2-8** koronáig; hetenként **20-50** koronáig. Nagyobb lakások egész évadra **200-600** koronáig bérelhetők. A lakások részben konyhával is el vannak látva. **Piacz naponként helyben.** A fürdőben van több vendéglő, cukrászda.

Lakás az évad elején június 20-ig és végén, augusztus 20-tól kezdve a részvénytársaság szállodáiban és pedig: „Deák-szálló“-ban és az „Erzsébet-szálló“-ban 30 százalékkal olcsóbb. **Szénsavas telített szénsav-fürdők és vasláphozzátes fürdők, ásványvizkurák** kitűnően berendezett elsőrangú kéz vizgyógyintézet, savó- és kefir-kúra. A fürdőigazgatóság legújabbán bevezette a **Penzi-rendszert,** amely szerint az elő- és utóidényben egy személy teljes ellátása és lakása csak **8 koronába,** a főidényben csak **12 koronába** kerül. A penzió-rendszerrel lehetővé van téve, hogy mindenki rendkívül olcsón tölthessen néhány hetet hazánk egyik legkisebb fürdőjében, ahol minden előnyt és kényelmet talál. A fürdőre vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál

A fürdő igazgatóság
Bártfa-fürdőn.

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Épületi vályog jutányosan eladó Széchenyikert 3. sz.

Egyszerű és különleges órákat szakszerűen javít Apródy József műórási Piac-utca 12. sz. (Stenczinger-ház).

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyú üvegajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Fizetéssel tanuló felvétetik Apródy József műórási Piac-utca 12.

Eladó.

A Szt.-Péterszegi gazdaságba eladó egy db. Clayton és Shuttleworth-féle gépgyárba készült

cséplő-szekrény,

mely bármikor megtekinthető kint a gazdaságba. Értekezhetni lehet alulírott nál

Bereczky Laszló,

kápt. urad. számtartó.

Szép akar lenni ?

SZEPLŐS, RÁNCZOS ARCZOT HÓFÉHÉRRÉ és ÜDÉVÉ VARÁZSOL a hölgyeknek ma már kedvencz szépség ápoló szere a

„Márta Crém“

Rövid használat után meglepő eredmény mutatkozik, SZEPLŐT, PATTANÁST és bármily arcztisztatlanságot BIZTOSAN ELTÜNTETT.

Teljes ártalmatlanságáért kezesség !

1. TÉGELY MÁRTA CRÉM 1 KORONA HOZZRVALÓ SZAPPAN 70 FILLÉR
MÁRTA POWDER fehér, crém és rózsaszín színben 1 20 korona.

Kapható

Wachsmann Jenő és Társa egyedüli készítőknél drougeria Szabadka.

Budapesti főraktárak Török József Király-utca 12 Török Sándor „Opera“ gyógyszer-tár Andrassy-ut

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú **kónes hővizű** gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes isz. püfördők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredménnyel használhatók főleg csuszosbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, intányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Igazgatóság.

Linx 1909: aranyérem; legnagyobb kitüntetés

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU
Képviselet:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott
**túlhevített gőzzel
működő lokomobilok**
WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.
Az Ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépe.

Összegyártás 700 000 lóerő felett

Rövid az éjszaka

mulassunk hát

a Széchenyi kávéházban,

a vasuti állomással szemben,

mely teljesen ujonnan és kényelmesen

rendeztetett be.

Szent Radegund Grác mellett

Gyógyhely és vizgyógyintézet.

Pompás fekvés, 750—1500 méternyire a tenger fölött. Pazar fenyves erdő, számtalan sétahelyek, nagyszerű forrásvíz, enyhe klíma pormentes levegő. Pavilon rendszer. Tudományos vizgyógy, masszázs villamos terápia, szénsavas fürdők, diétikus gyógymódok és berendezett nyári lakások. Mérsékelt árak. A fürdő és ivóvíz erősen rádium tartalmu. Prospektus ingyen.

Dr. Ruprich, az intézet vezetője.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 69,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlataink:

Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóhereséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévekető-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecskevágók, répavágók, darálóok, őrlőmalmok, egytemes aczélekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Képviselet és raktár:

Laczka László urnál Debreczen.